

особистості. Відповідно до системного підходу модель соціальної реабілітації передбачає вирішення наступних завдань:

- питання, які пов'язані з потребами дитини: формування особистості дитини, покращення фізичного здоров'я, надання емоційної підтримки, навчання, сприянні в задоволенні соціальних потреб;

- питання, які пов'язані з сім'єю: забезпечення фінансової підтримки, створення безпечних житлових умов, навчання особливостям догляду та навчання дитини навичкам самообслуговування, вирішення емоційних проблем, допомога в недопущенні соціальної ізоляції дітей з інвалідністю, забезпечення позитивного клімату;

- питання, які пов'язані з формуванням фізичного середовища: зменшення різних впливів, які викликають проблеми зі здоров'ям та процесом життєдіяльності особистості, побудова доброзичливого простору для особистісного розвитку та самореалізації.

Спеціаліст в сфері соціальної реабілітації повинен виконувати наступні функції: діагностичну, освітню, корекційну, виховну та розвивальну. Важливо, щоб фахівець з соціальної реабілітації регулярно займався самоосвітою та саморозвитком власної особистості. Для того, щоб реалізувати основні функції фахівці з соціальної реабілітації дітей з інвалідністю повинні оволодівати сучасними методами соціальної реабілітації. Зокрема такими як: ігрова терапія, арттерапія, музикотерапія, бібліотерапія, лялькотерапія тощо.

Отже, соціальна реабілітація дітей з інвалідністю, це складний, багатогранний процес, який передбачає створення безпечного простору для розвитку та саморозвитку особистості дитини. Основним завданням фахівця з соціальної реабілітації, є забезпечення дитині можливостей для розвитку її внутрішнього потенціалу. З нашої точки зору, особливу увагу слід приділяти розвитку творчого потенціалу дітей з інвалідністю.

Список використаних джерел

1. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка : підручник. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. Ч.1. 2007. 238 с.
2. Шахрай В. М. Технології соціальної роботи : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 464 с.

Тонконог С. П.,

студентка II курсу магістратури, гр. МСПДп-191

Науковий керівник – Ємець Н. А., канд. філос. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка»(м. Чернігів, Україна)

НЕДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

В роботі проаналізовано гендерний аспект недержавного пенсійного страхування у системі недержавного пенсійного забезпечення та його вплив на соціальний рівень життя громадян.

В умовах сьогодення пенсійне забезпечення населення є однією з найгостріших соціально-економічних проблем в Україні. Покоління, яке працює не може утримувати людей пенсійного віку, яких з кожним роком стає

все більше. Особливо гостро цю проблему відчувають деякі категорії жінок. Зокрема, досить поширеними є ситуації, коли жінка змушена присвятити себе сім'ї, внаслідок чого вона має недостатній страховий стаж, або взагалі його відсутність для свого пенсійного забезпечення. Крім цього, слід зазначити, досить розповсюдженим є явище нерівної оплати праці чоловіків і жінок, яке спостерігається у різноманітних галузях. Таким чином, ці особи не можуть бути забезпеченими у старості у разі відсутності інших фінансових коштів або втрати таких. Отже, одним з найоптимальніших шляхів вирішення цих ситуацій може бути застосування недержавного пенсійного забезпечення.

Важливий і вагомий внесок у дослідження теоретичних та практичних засад діяльності суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення зробили українські науковці Іващенко А., Шульга М., Демченко М., А. Н. Залетов, А. В. Федоренко та ін. Аналіз матеріалів досліджень показує, що гендерні аспекти недержавного пенсійного забезпечення вивчені недостатньо.

Метою статті є аналіз гендерного аспекту у системі недержавного пенсійного страхування, та його вплив на соціальний рівень життя населення.

На сьогодні в Україні склалася катастрофічна та негативна ситуація з приводу пенсійного забезпечення громадян держави. Пенсіонерів стає все більше, працюючих все менше. Аналізуючи гендерний аспект цієї проблеми ми встановили, що жінки, крім своєї основної роботи виконують домашні справи, які певної мірою займають багато часу та несуть досить суттєве навантаження. Встановили, що багато жінок не можуть отримати необхідного страхового стажу, або не мають його взагалі, для отримання виплат від держави у пенсійному віці. Також необхідно відзначити, що внаслідок різних чинників жінки отримують нижчу заробітну плату, ніж чоловіки.

В Україні існує трьохрівнева система пенсійного забезпечення. Насправді, сьогодні працюють лише дві – це перший і третій рівень пенсійного забезпечення. Отже, якщо жінка не заробляє страховий стаж по першому рівню, то щоб не залишитись без нічого, їй необхідно накопичувати по третьому рівню пенсійної системи [3, с. 11].

Розглянувши та вивчивши це питання, ми вважаємо обґрунтованим рекомендувати взяти поліс недержавного пенсійного страхування у лайфовій компанії. Маючи такий поліс, жінка має багато переваг: грошові внески, які сплачуються, накопичуються за складним відсотком; в разі настання стану непрацездатності – компанія бере на себе обов'язки сплачувати внески за клієнта (жінку) до кінця дії договору або виплату дисконтованої суми (тільки за бажанням клієнта); у разі захворювання – компанія виплачує страхову суму на лікування; якщо людина йде з життя за випадком природної смерті сплачується страхова сума; у разі нещасного випадку – подвійна страхова сума; в полісі захищені діти. Якщо все гаразд, то грошові кошти виплачуються в кінці дії пенсійного контракту (полісу), який береться не менш ніж на 10 років [4, с.82].

При цьому, не один поліс не може бути оформлений без спадкоємця, тобто гроші по полісу, який взяла жінка у будь-якому випадку залишаються в сім'ї, що є вкрай важливим. Виплата до 15 днів, що відсутнє, у інших суб'єктів ринку, зазвичай це тільки 6 місяців. Не менш важливим є можливість оформлення пенсійного опціону по закінченню контракту, по-

життєво або на певний термін (тільки за згодою клієнта). При цьому, якщо клієнт на пенсійному опціоні йде з життя, то 60 % сплачується щомісячно другій половині подружжя [4, с. 83].

Навіть, якщо по пенсійному контракту жінка здійснює внески 2 або 3 роки і більше не зможе сплачувати, вона зможе закрити поліс, як депозит і по складному відсотку накопичити собі гроші по закінченню дії контракту. Також, компанія дозволяє не платити терміном до 5 років, а потім відновити поліс та продовжувати платити та мати захист. Отже, ми дослідили, що маючи такий поліс жінка буде забезпечена, але при цьому захищена та отримає прибуток на вкладені кошти [4, с.84-85].

В житті, реальні ситуації можуть бути абсолютно різні – «сьогодні все, завтра нічого». Тобто, був сьогодні бізнес і все було гаразд, а завтра може бути зовсім інакше, це життя і його ніхто не відмінює. Тобто, ми доводимо про те, що якщо жінка навіть не працювала, вона не останеться без нічого. Також, важливим є той факт, що кошти, які накопичуються страховою компанією – є послугою і тому такі кошти не можуть бути вилучені та розглядатися, як майно. Отже, власник отримує, а компанія збереже такі кошти для клієнта.

Розглянувши гендерний аспект у проблемі пенсійного забезпечення, ми обґрунтували та дійшли висновку, що єдиним рішенням для забезпечення жінки у пенсійному віці є недержавне пенсійне страхування. Також, ми проаналізували, що ця тема не достатньо практично вивчена та досліджена з метою вирішення питання по суті.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення 9.09.2020).
2. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 р. № 1057–IV. Дата оновлення: 04.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>. (дата звернення 14.10.2020).
3. Івашенко А., Шульга М. Загальні тенденції розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення в Україні. Київ: Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2017. 29 с.
4. Демченко М. Напрями підвищення ефективності діяльності страхових компаній у сфері накопичувального пенсійного страхування. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. Вип. 3 (113). С. 81–85.

Трофімова Т. Б.,

студентка II курсу магістратури, гр. МСПДп-191

Науковий керівник – Новик Л. М., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Арт-терапія один із способів психологічної допомоги, який дозволяє людині будь-якого віку з будь-якими порушеннями самокритися, самовиразитися та гармонізувати власну особистість. Суспільна криза, Covid-19, війна на Сході України внесли свої корективи в психічне здоров'я